

J. V. Staljin

Klasna borba

Samo savez proletarijata može
poljuljati savez buržoazije.
K. Marks

Izvanredno je složen savremeni život! Sav se šareni od raznih klasa i grupa: krupna, srednja, i sitna buržoazija; krupni, srednji sitni feudalci; kalfe, prosti radnici i kvalifikovani fabrički radnici; više, srednje i niže sveštenstvo; visoka, srednja i sitna birokratija; raznovrsna inteligencija i druge slične grupe, - eto kakvu šaroliku sliku predstavlja naš život!

Ali je isto tako očigledno da što se život dalje razvija, to se i u tom složenom životu sve jasnije ističu dve osnovne tendencije, to se oštrije taj složeni život deli na dva suprotna tabora - tabor kapitalista i tabor proletera. Januarski ekonomski štrajkovi (1905) jasno su pokazali da se Rusija stvarno deli na dva tabora. Novembarski štrajkovi u Petrogradu (1905) i junsko-julski štrajkovi po čitavoj Rusiji (1906) izazvali su sukob između vođa jednog i drugog tabora i time do kraja otkrili savremene klasne protivurečnosti. Otada tabor kapitalista bdi, u tom taboru vrši se živa i neprekidna priprema: stvaraju se lokalna udruženja kapitalista, lokalna udruženja ujedinjuju se u oblasna udruženja, oblasna udruženja - u sveruska udruženja, osnivaju se fondovi i organi štampe, sazivaju se sveruski kongresi i konferencije kapitalista...

Na taj način, kapitalisti se organizuju u posebnu klasu, da bi obuzdali proletarijat.

S druge strane, bdi i tabor proletera. I ovde se vrši živa priprema za buduću borbu. Uprkos progonima od strane reakcije, i ovde se osnivaju mesni strukovni savezi, mesni savezi se ujedinjuju u oblasne saveze, osnivaju se radničke blagajne, raste radnička štampa, sazivaju se sveruski kongresi i konferencije radničkih saveza...

Kao što se vidi, proleter i se takodje organizuju u posebnu klasu radi obuzdavanja eksploatacije.

Bilo je vreme kad su "mir i tišina" vladali u životu. Onda se nisu videle ni ove klase sa svojim klasnim organizacijama. Razume se, borba se vodila i onda, ali je ta borba imala lokalni, a ne opšteklasni karakter: kapitalisti nisu imali svojih udruženja, i svaki od njih je bio prinudjen da se bori protiv "svojih" radnika vlastitim snagama. Ali ni radnici nisu imali svojih saveza i, prema tome, radnici svake fabrike bili su primorani da se oslanjaju samo na svoje snage. Istina, mesne socijal-demokratske organizacije nisu izlazile na kraj čak ni s partiskim poslovima.

Januarski pak štrajkovi bili su prekretnica. Kapitalisti su se užurbali i počeli su organizovati lokalna udruženja. Udruženja kapitalista u Petrogradu, Moskvi, Varšavi, Rigi i drugim gradovima nastala su zahvaljujući januarskim štrajkovima. Što se tiče industrijalaca nafte, mangana, kamenog uglja i šećera, oni su svoja stara i "mirna" udruženja pretvorili u udruženja za "borbu" i počeli učvršćivati svoje pozicije. Ali se kapitalisti nisu time zadovoljili. Oni su odlučili da stvore opšteruski savez, i u martu 1905, na inicijativu Morozova, oni su se sastali na zajedničkom kongresu u Moskvi. To je bio prvi sveruski kongres kapitalista. Tu su oni sklopili sporazum, kojim su se obavezali da bez međusobnog dogovora ne prave ustupke radnicima i da "u krajnjem" slučaju - objavljuju **lokaut**.⁽¹⁾ Od tog trenutka počinje niz velikih lokauta u Rusiji. Za ozbiljnu borbu potrebna je ozbiljna organizacija, i kapitalisti su odlučili da se još jedanput sastanu radi stvaranja tešnjeg saveza. Tako je u Moskvi, tri meseca posle prvog kongresa (u julu 1905), sazvan drugi sveruski kongres kapitalista. Tu su oni još jedanput potvrdili rezoluciju prvog kongresa, još jedanput konstatovali potrebu lokauta i izabrali biro koji je imao da razradi statut i da se pobrine o sazivu novog kongresa. U međuvremenu rezolucije kongresa su privodjene u delo. Āinjenice su pokazale da kapitalisti tačno izvršuju te rezolucije. Ako se setite lokauta koje su kapitalisti objavili u Rigi, Varšavi, Odesi, Moskvi i drugim velikim gradovima, ako se setite novembarskih dana u Petrogradu, kada su 72 kapitalista zapretili surovim lokautom masi od 200.000 petrogradskih radnika, - onda ćete lako shvatiti kakvu veliku snagu pretstavlja opšteruska organizacija kapitalista i s kakvom tačnošću oni izvršuju odluke svoga saveza. Zatim, posle drugog kongresa, kapitalisti su organizovali još jedan kongres (u januaru 1906) i, najzad, u aprilu ove godine sastao se već sveruski osnivački kongres kapitalista, na kome je bio donet jedinstveni statut i izabran Centralni biro. Kako javljaju novine, taj statut je vlada već potvrdila.

Prema tome, nesumnjivo je da se krupna buržoazija Rusije već organizovala u posebnu klasu, ona ima svoje mesne i oblasne organizacije i centralnu organizaciju i može da prema jedinstvenom planu digna na noge kapitaliste čitave Rusije.

Smanjivanje nadnice, povećanje radnog dana, slabljenje proletarijata i rušenje njegove organizacije - to je cilj sveopšteg saveza kapitalista.

U isto vreme rastao je i razvijao se strukovni pokret radnika. Januarski ekonomski štrajkovi (1905) i ovde su izvršili svoj uticaj. Pokret je dobio masovni karakter, njegovi su se zahtevi proširili i tokom vremena je postalo jasno da socijal-demokratske organizacije ne mogu voditi istovremeno i partiske i strukovne poslove. Bila je potrebna neka vrsta podele rada između partije i strukovnih saveza. Bilo je potrebno da partiskim poslovima rukovode partiske organizacije, a strukovnim - strukovni savezi. I počelo je organizovanje saveza. U Moskvi, Petrogradu, Varšavi, Odesi, Rigi, Harkovu, Tiflisu - svuda su se osnivali savezi. Istina, reakcija je to ometala, ali ipak potrebe pokreta su tražile svoje, i savezi su se množili. Uskoro posle mesnih saveza pojavili su se oblasni savezi i, najzad, stvar je došla dotle, da je u septembru prošle godine sazvana sveruska konferencija saveza. To je bila prva konferencija radničkih saveza. Plod te konferencije, pored ostalog, bilo je i to što je ona međusobno zbližila razne gradove i, najzad, izabrala Centralni biro, koji je bio dužan da pripremi saziv sveopšteg kongresa saveza. Nastali su

oktobarski dani, - i strukovni savezi su dvostruko ojačali. Mesni i, najzad, oblasni savezi rasli su iz dana u dan. Istina, "decembarski poraz" osetno je zakočio stvaranje saveza, ali se strukovni pokret potom ponovo oporavio, i stvar je toliko dovedena u red, da je u februaru ove godine sazvana druga konferencija saveza u mnogo širem i punijem sastavu nego prva konferencija. Konferencija je konstatovala potrebu mesnih i oblasnih centara i opšteruskog centra, izabrala "organizacionu komisiju" za saziv pretstojećeg sveruskog kongresa i donela odgovarajuće rezolucije po aktuelnim pitanjima strukovnog pokreta.

Na taj način, nesumnjivo je da se, uprkos bešnji reakcije, proletarijat takodje organizuje u posebnu klasu, da neumorno učvršćuje svoje mesne i oblasne strukovne organizacije i centralnu strukovnu organizaciju i da se takodje neumorno trudi da svoju bezbrojnu sabraću ujedini protiv kapitalista.

Povišenje nadnice, smanjenje radnog dana, poboljšanje uslova rada, obuzdavanje eksploatacije i podriivanje saveza kapitalista - to je cilj radničkih strukovnih saveza.

Tako se savremeno društvo cepa na dva velika tabora, svaki od ovih tabora organizuje se u posebnu klasu, klasna borba, koja se medju njima razbuktava, svakim danom se produbljuje i jača, i oko ta dva tabora okupljaju se ostale grupe.

Marks je rekao da je svaka klasna borba politička borba. To znači: ako danas proleter i kapitalisti vode medju sobom ekonomsku borbu, sutra će biti prinudjeni da vode i političku borbu i da na taj način dvojakom borbom brane svoje klasne interese. Kapitalisti imaju svoje posebne profesionalne interese. Baš radi obezbedjenja tih interesa postoje njihove ekonomske organizacije. Ali, sem posebnih profesionalnih interesa, oni imaju još i opšteklasne interese, koji se sastoje u učvršćivanju kapitalizma. Baš radi tih opštih interesa njima je potrebna politička borba i politička partija. Kapitalisti Rusije rešili su ovo pitanje vrlo prosto: oni su uvideli da jedina partija koja "otvoreno i neustrašivo" štiti njihove interese jeste **partija oktobrista** i zato su odlučili da se okupe oko ove partije i potčine se njenom idejnom rukovodjenju. Otada kapitalisti vode svoju političku borbu pod idejnim rukovodstvom ove partije, pomoću nje vrše uticaj na sadašnju vladu (koja zabranjuje radničke saveze, ali zato brže bolje potvrđuje udruženja kapitalista), dovode njene kandidate u Dumu itd., itd.

Na taj način, ekonomska borba pomoću udruženja, opštepolutička borba pod idejnim rukovodstvom partije oktobrista - eto kakvu formu dobija danas klasna borba krupne buržoazije.

S druge strane, slične pojave se zapažaju u današnje vreme i u klasnom pokretu proletarijata. Radi odbrane profesionalnih interesa proletera stvaraju se strukovni savezi, koji se bore za povećanje nadnice i smanjenje radnog dana itd. Ali, sem profesionalnih interesa, proleter i imaju još i opšteklasne interese, koji se sastoje u socijalističkoj revoluciji i uspostavljanju socijalizma. A socijalističku revoluciju nije moguće izvršiti dokle god proletarijat, kao jedinstvena i nedeljiva klasa, ne izvojuje političku vlast. Baš zbog toga je proletarijatu i potrebna politička borba i politička partija, koja će ostvarivati idejno rukovodjenje njegovim političkim pokretom. Razume se, radnički savezi su većim

delom vanpartiski i neutralni. Ali to znači jedino to da su oni nezavisni od partije samo u finansiskom i organizacionom pogledu, tj. oni imaju svoje vlastite blagajne, svoje vlastite rukovodeće organe, održavaju svoje kongrese i formalno nisu dužni da se potčinjavaju odlukama političkih partija. Što se pak tiče **idejne** zavisnosti strukovnih saveza od ove ili one političke partije, takva zavisnost bezuslovno treba da postoji i ne može a da ne postoji, pored ostaloga i zbog toga što u saveze ulaze članovi raznih partija, koji će neminovno unositi u njih svoja politička ubedjenja. Jasno je: ako proletarijat ne može bez političke borbe, on ne može ni bez idejnog rukovodstva ove ili one političke partije. Štaviše, on sam mora tražiti takvu partiju koja će na dostojan način povesti njegove saveze u "obećanu zemlju", ka socijalizmu. Ali ovde proletarijat mora biti budam i postupati oprezno. On mora brižljivo razmotriti idejni prtljag političkih partija i slobodno primiti idejno rukovodstvo one partije koja muški i dosledno bude štitila njegove klasne interese, koja bude visoko držala crvenu zastavu proletarijata i smelo ga povela ka političkoj vlasti, ka socijalističkoj revoluciji.

Dosad je takvu ulogu vršila **Socijal-demokratska radnička partija Rusije** i, prema tome, zadatak strukovnih saveza sastoji se u tome da prihvate njeno idejno rukovodstvo.

Kao što je poznato, tako i jeste u stvari.

Dakle, ekonomske bitke uz pomoć strukovnih saveza, politički juriši pod idejnim rukovodstvom socijal-demokratije - eto kakvu je formu danas dobila klasna borba proletarijata.

Nema sumnje da će se klasna borba sve više razbuktavati. Zadatak je proletarijata da unese u svoju borbu sistem i duh organizovanosti. A za to je neophodno jačanje saveza i njihovo ujedinjavanje, čemu bi veliku uslugu mogao da učini opšteruski kongres saveza. Sad nam nije potreban "vanpartiski radnički kongres", već kongres strukovnih saveza radnika, da bi se proletarijat organizovao u jedinstvenu i nedeljivu klasu. U isto vreme proletarijat mora nastojati da energično učvršćuje i jača onu partiju koja bude ostvarivala idejno-političko rukovodjenje njegovom klasnom borbom.

1) **Lokaut** je dogovor poslodavaca, koji se sastoji u tome što vlasnici namerno zatvaraju fabrike, da bi slomili otpor radnika i izigrali njihove zahteve.

List	"Ahali	droeba"
("Novo	vreme"),	1,
14	novembar	1906
Potpis:		Ko...
Original na gruzinskom		